

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Lukuvuosimaksut toiselle asteelle opiskelemaan tuleville kolmansien maiden kansalaisille

Webinaari 28.1.2026

Lainsäädäntö tulee voimaan 1.8.2026

- Lait on hyväksytty ja ne tulevat voimaan 1.8.2026. Lukuvuosimaksut koskevat 1.8.2026 tai sen jälkeen **opintonsa aloittavia**.
- Lukuvuosimaksujen periminen ei ole koulutuksen järjestäjälle vapaaehtoista.
- Lukuvuosimaksuvelvollisista opiskelijoista ei saa valtionosuusrahoitusta, eikä heitä ilmoiteta rahoituksen perusteeksi.
- Toisen asteen lukuvuosimaksut koskevat kaikilla kielillä järjestettävää koulutusta.

**Ketkä ovat
lukuvuosimaksuvelvollisia?**

Ketkä ovat lukuvuosimaksuvelvollisia?

- Kolmannen maan kansalaiset, millä tarkoitetaan muun maan kuin [Euroopan unionin](#) jäsenvaltion tai Islannin, Liechtensteinin, Norjan ja Sveitsin kansalaista.
- Suomessa oleskelevien henkilöiden kohdalla ratkaisevaa on henkilön **oleskeluluvan peruste**. Mahdollinen kotikunta ei ole merkityksellinen lukuvuosimaksun määräytymisen kannalta (ellei kysymys ole oppivelvollisuusikäisistä).
- Koulutuksen järjestäjät saavat tiedon oleskelulupaperusteesta Maahanmuuttovirastosta.
- Tietoa oleskeluluvista Maahanmuuttoviraston [sivuilta](#).

Kuka EI ole lukuvuosimaksuvelvollinen?

- Pysyvällä (P) oleskeluluvalla Suomessa oleskelevat.
- Jatkuvalle (A) oleskeluluvalla Suomessa oleskelevat (POIKKEUS: lukiokoulutuksessa opiskelua varten myönnetty jatkuva oleskelulupa JA ammatillisessa koulutuksessa tilanteet, joissa opiskelijan tai tämän perheen kokoajan lupa tai ensimmäinen lupa on myönnetty opiskelun perusteella).
- Sinisen kortin haltijat ja ne joilla on pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskelulupa sekä heidän perheenjäsenensä.
- Vaihto-opiskelijat, joilla korkeintaan vuoden pituinen oleskelulupa.
- Jolla on opiskelun alkaessa oleskelulupa tilapäisen suojelun perusteella (ukrainalaiset). Tilapäinen suojele lakkaa 4.3.2027.
- Kansainvälistä suojelua saavat (turvapaikka ja toissijainen suojele).
- Tilauskoulutuksessa opiskelevat.
- Oppivelvolliset opiskelijat.

Ketkä ovat lukuvuosimaksuvelvollisia lukiokoulutuksessa?

- Opiskelijan oleskeluluvalla Suomessa oleskelevat.
- Henkilöt, jotka hakevat Suomesta oleskelulupaa opiskelun perusteella.
- Aineopiskelijat ovat myös lukuvuosimaksuvelvollisia, jos heidän oleskelulupansa perustuu opiskeluun.
- Myös etäopetuksessa lähtömaastaan käsin opiskelevat ovat lukuvuosimaksuvelvollisia.
- Jos henkilön oleskeluluvan peruste vaihtuu opiskelusta esimerkiksi työntekoon, vapautuu hän perusteen muuttumisen jälkeen myös lukuvuosimaksuista.

Ketkä ovat lukuvuosimaksuvelvollisia ammatillisessa koulutuksessa?

- Kolmansien maiden kansalaiset, jotka oleskelevat Suomessa opiskelijan oleskeluluvalla (B) tai tilapäisellä (B) oleskeluluvalla.
- Jatkuvalle (A) oleskeluluvalla Suomessa oleskelevat henkilöt, joiden **ensimmäinen oleskelulupa Suomeen on myönnetty opiskelun perusteella**. He vapautuvat lukuvuosimaksuista vasta, kun ovat saaneet Suomeen pysyvän oleskeluluvan.
- Jatkuvalle (A) oleskeluluvalla Suomessa oleskelevat henkilöt, joiden **perheenkokoajan oleskelulupa** tai perheenkokoajan ensimmäinen oleskelulupa on myönnetty opiskelun perusteella.

Lukuvuosimaksun suuruus

Mikä on lukuvuosimaksun suuruus lukiokoulutuksessa?

- Lukiokoulutuksen järjestäjä päättää lukuvuosimaksun suuruudesta. Lukiokoulutuksessa lukuvuosimaksun suuruus on **vähintään lukiokoulutuksen keskimääräinen yksikköhinta**.
- Keskimääräinen yksikköhinta vuonna 2026 on 8953,47 €. Jos lukiokoulutuksen järjestäjän oma yksikköhinta on alhaisempi, on lukuvuosimaksun suuruus vähintään sen suuruinen.
- Lukuvuosimaksu määräytyy opiskelijan ensimmäisenä opiskeluvuotena voimassa olleen yksikköhinnan perusteella koko opiskelijan opintojen ajalle.

Mikä on lukuvuosimaksun suuruus ammatillisessa koulutuksessa?

- Koulutuksen järjestäjä päättää lukuvuosimaksun suuruudesta.
- Lukuvuosimaksun tulee vastata koulutuksen järjestämisestä keskimäärin koulutuksen järjestäjälle aiheutuvia kustannuksia.
- Lukuvuosimaksun määräytymisessä on huomioitava kaikki koulutuksen järjestämisestä aiheutuvat kustannukset eivät vain yhden opiskelijan lisäyksestä aiheutuvat lisäkulut.
- Opetushallitus tuottaa vuosittain [materiaalia](#) koulutuksen järjestäjien omien kustannuslaskelmien tueksi.
Opetushallituksen laskelmilla annetaan viitteellisesti tietoa kustannuksista koulutuksen järjestäjän omien laskelmien tueksi.

Lukuvuosimaksujen suuruuteen vaikuttavia seikkoja ammatillisessa koulutuksessa

- Lukuvuosimaksun määrä voi vaihdella myös opiskelijakohtaisesti riippuen esimerkiksi siitä, mitä HOKSissa on sovittu työpaikalla järjestettävän koulutuksen osuudesta.
- Jos ennen opintojen alkamista päätetty ja opiskelijan maksama lukuvuosimaksu todetaan ylimitoitetuksi, on koulutuksen järjestäjän mahdollista palauttaa opiskelijalle osa jo tämän maksamasta lukuvuosimaksusta tai vaihtoehtoisesti se voi hyvittää osan seuraavasta lukuvuosimaksusta.

Lukuvuosimaksujen perimisen periaatteet

- Opiskelemaan hakeutuvalle on tiedotettava lukuvuosimaksun määräytymisestä koko opintojen ajalta.
- Koulutuksen järjestäjä on velvollinen ilmoittamaan lukuvuosimaksujen määrät, laatimaan hinnoittelun periaatteet lukuvuosimaksuille ja tiedottamaan niistä opiskelijoita.
- Koulutuksen järjestäjän on laadittava toimintaperiaatteet, joita se soveltaa maksettujen lukuvuosimaksujen palauttamiseen, lukuvuosimaksujen hyvityksiin sekä lukuvuosimaksujen palauttamiseen esimerkiksi opintojen keskeytyessä tai opiskelijan erotessa.

Prosessi

Prosessi opiskelijan hakeutuessa lähtömaastaan Suomeen

- Opiskelija hakeutuu opiskelemaan.
- Koulutuksen järjestäjä myöntää opiskelijalle opiskelupaikan ja määrää tälle maksettavaksi ensimmäisen lukuvuoden lukuvuosimaksun.
- Opiskelija hakee Maahanmuuttovirastosta opiskelijan oleskelulupaa saatuaan opiskelupaikan ja maksettuaan koulutuksen järjestäjän määräämän lukuvuosimaksun.
- Opiskelija saapuu Suomeen saatuaan oleskeluluvan Suomeen.

Prosessi opiskelijan hakeutuessa Suomeen oleskellessaan jo Suomessa

- Opiskelija hakeutuu opiskelemaan.
- Koulutuksen järjestäjä tarkastaa Maahanmuuttovirastosta hakijan oleskeluluvan perusteen, jos hän on kolmannen maan kansalainen.
- Koulutuksen järjestäjä myöntää opiskelijalle opiskelupaikan ja määrää tälle maksettavaksi ensimmäisen lukuvuoden lukuvuosimaksun.
- Koulutukseen ja opetukseen ei voi osallistua, jos lukuvuosimaksua ei ole maksettu.

Mihin opiskelijat ovat oikeutettuja

Mihin lukuvuosimaksuvelvollinen opiskelija on oikeutettu lukiokoulutuksessa?

- Lukuvuosimaksun suorittaminen on edellytys opetukseen osallistumiselle.
- Lukuvuosimaksuvelvollisella opiskelijalla ei ole oikeutta päivittäiseen maksuttomaan ateriaan eikä maksuttomaan asuntolapaikkaan.
- Lukuvuosimaksuvelvollinen opiskelija ei ole oikeutettu maksuttomiin oppimateriaaleihin tai tarvikkeisiin.
- Lukuvuosimaksuvelvollinen on oikeutettu opiskeluhuollon palveluihin, oppimisen tukeen ja erityisopetukseen.

Mihin lukuvuosimaksuvelvollinen opiskelija on ja ei ole oikeutettu ammatillisessa koulutuksessa?

- Lukuvuosimaksun suorittaminen on edellytys opetukseen osallistumiselle.
- Lukuvuosimaksuvelvollisella opiskelijalla ei ole oikeutta päivittäiseen maksuttomaan ruokailuun perustutkintokoulutuksessa, opintososiaalisiin etuuksiin oppisopimuskoulutuksessa taikka oikeutta maksuttomaan asuntolapaikkaan.
- Lukuvuosimaksuvelvollinen opiskelija ei ole oikeutettu maksuttomiin oppimateriaaleihin tai tarvikkeisiin.
- Lukuvuosimaksuvelvollinen opiskelija on oikeutettu opiskeluhuollon palveluihin, oppimisen tukeen ja erityiseen tukeen.

Oppivelvolliset opiskelijat

Oppivelvolliset opiskelijat 1.8.2026 alkaen

Oppivelvollisuuslain 2 § 1 momentti:

Suomessa vakinaisesti asuvat lapset ovat oppivelvollisia. Lapsi katsotaan tätä lakia sovellettaessa Suomessa vakinaisesti asuvaksi, jos hänellä on kotikuntalaissa (201/1994) tarkoitettu kotikunta Suomessa. **Kolmansien maiden kansalaiset, jotka oleskelevat Suomessa opiskelutarkoituksessa, eivät kuitenkaan ole Suomessa oppivelvollisia.**

Kuka on Suomessa oppivelvollinen?

- Perheidensä mukana Suomeen tulleet alaikäiset henkilöt ovat Suomessa oppivelvollisia huoltajan/ perheenkokoajan oleskeluluvan perusteesta riippumatta **kotikunnan saamisen jälkeen**.
- Jos kotikunnan saa vasta sen jälkeen, kun henkilö on täyttänyt 18-vuotta, on hän lukuvuosimaksuvelvollinen.
- Henkilö on Suomessa opiskelutarkoituksessa, jos hänelle on myönnetty oleskelulupa opiskelun perusteella.
- Koulutus on oppivelvollisuuslain nojalla maksutonta sen kalenterivuoden loppuun saakka, jolloin opiskelija täyttää 20 vuotta.

Vastauksia ennakkokysymyksiin

Vastauksia ennakkokysymyksiin

- Lukuvuosimaksullinen koulutus on osa koulutuksen järjestäjän normaalia koulutustoimintaa ja koulutuksen järjestäjä päättää koulutuksen järjestämistavoista. Kysymys ei ole liiketoiminnasta ja kuntajärjestäjien ei kuulu yhtiöittää tätä toimintaa.
- Lukuvuosimaksuvelvollisten opiskelijoiden kuluja ei raportoida Opetushallitukselle osana kustannustiedon keruuta.
- Mahdollista stipenditoimintaa ei ohjeisteta OKM:stä.
- Asetusta lukuvuosimaksujen suuruudesta ammatillisessa koulutuksessa ei toistaiseksi olla antamassa. Tarvetta harkitaan tulevaisuudessa.

Vastauksia ennakkokysymyksiin

- Koulutuksen järjestäjä määrää ja kerää lukuvuosimaksun.
- Tutkintovientiin tarkoitettuja tutkinnon perusteita käytetään vain tutkintoviennissä, ei lukuvuosimaksullisessa koulutuksessa.
- Lainsäädäntö ei mahdollista hakemusmaksun perimistä. Lukuvuosimaku peritään koulutukseen hyväksytyltä opiskelijalta.
- Ammatillisessa koulutuksessa oppisopimuskoulutustyöpaikan ei ole mahdollista saada koulutuskorvausta lukuvuosimaksuvelvollisesta opiskelijasta.

Lopuksi, hyödylliset materiaalit

Hyödylliset materiaalit

- Hallituksen esitys [HE 143/2025 vp](#), erityisesti säännöskohtaiset perustelut lukuvuosimaksuille.
- Eduskunnan asiakirjat, mm. sivistysvaliokunnan mietintö, löytyvät [eduskunnan sivuilta](#).
- OKM:n nettisivuilta löytyvät [Usein Kysytyt Kysymykset](#), joita täydennetään tarpeen mukaan.
- Opetushallituksen [kustannuslaskelma](#) keskihinnosta.

Kiitos!

Hallitusneuvos Anna Kankaanpää
Lukiokoulutuksen ja ammatillisen
koulutuksen osasto
Opetus- ja kulttuuriministeriö